

УДК: 619:617.7:636.7+636.8(477.74)

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ТА СТРУКТУРА ЗАХВОРЮВАНЬ ОЧЕЙ У ДРІБНИХ ТВАРИН МІСТА ОДЕСА

Морозов М.Г.

Одеський державний аграрний університет

В статті узагальнено матеріал щодо розповсюдження і структури захворювань очей, у дрібних тварин міста Одеса, та вивчено причини їх виникнення.

Ключові слова: захворювання очей, рогівка, кон'юнктива, блефарити, тварини, панофтальміт, катаракта, глаукома.

Вступ. Захворювання очей у дрібних тварин зустрічаються досить часто. Вони супроводжуються зниженням гостроти зору, частковою або повною сліпотою. Майже всі захворювання очей супроводжуються втратою працездатності та зниженням продуктивності тварин. Власники тварин змушені нести витрати на лікування та профілактичні заходи. Утримання хворих тварин, а тим більш, тих які втратили зір стає важким випробуванням для їх господарів [1 - 3].

Все це вимагає від лікарів ветеринарної медицини проводити дослідження щодо вдосконалення методів діагностики, лікування і профілактики захворювань очей у сільськогосподарських та дрібних домашніх тварин, в тому числі у собак і котів [4,5].

В даній роботі узагальнено матеріал щодо захворювань очей у дрібних тварин, які під нашим наглядом пройшли лікування на кафедрі акушерства і хірургії Одеського державного аграрного університету за період з 2013 по 2014 рік.

Мета досліджень - узагальнення матеріалу щодо розповсюдження і структури захворювань очей, у дрібних тварин в умовах міста Одеса.

Матеріал та методи досліджень. Дослідження проводили з використанням загальноприйнятих методів: збір анамнезу, комплексне клінічне обстеження тварини, офтальмологічне дослідження.

Матеріалом досліджень були дані амбулаторних журналів, за період з 2013 по 2014 р.р., де реєструвалися хворі тварини, в тому числі, із захворюваннями очей, які в подальшому, під нашим наглядом пройшли курс лікування на кафедрі акушерства і хірургії Одеського державного аграрного університету.

Результати досліджень. Всього за період з 2013 по 2014 рік нами було прийнято 225 тварин (145 собак та 80 котів) із захворюваннями очей. Ураження правого ока нами зареєстровано у 50 тварин, ураження лівого ока - у 74 тварин, та ураження обох очей - у 103 тварин. Згідно отриманих даних - таблиця, частіше всього 46,74% реєструються захворювання фіброзної оболонки очного яблука (рогівка і склера), сполучної оболонки (кон'юнктива) 19,22%, та повік 17,75%.

Серед захворювань рогівки досить часто у 35 тварин 12,71% спостерігався виразковий кератит, у 25 тварин 9,06% реєстрували глибокий кератит, поверхневий кератит нами встановлено у 14 тварин 5,07%, та поверхневий судинний (*keratitis superficialis pannosa*) у 12 тварин 4,34%.

Також нами зареєстровано значний відсоток ураження очей, характерним тільки для котів захворюванням – корнеальний секвестр, 15 тварин 5,43%. Причинами виникнення ерозій та виразок рогівки часто слугувало неправильне положення повік та неправильний ріст вій (тріхіазис), а також наявність сторонніх тіл в кон'юнктивальному мішку та хронічні захворювання кон'юнктиви і слізних органів. Виразковий кератит часто супроводжувався такими ускладненнями як грижа рогівки та її перфорація. Рани рогівки бувають поверхневі глибокі та проникаючі, і причиною їх виникнення є механічне пошкодження.

Аналізуючи захворювання кон'юнктиви нами встановлено, що частіше всього реєструється катаральний кон'юнктивіт 32 випадки 11,63% та фолікулярний кон'юнктивіт у собак 14 випадків 5,07%.

Серед захворювань повік частіше всього зустрічаються заворот повік у 20 тварин 7,26%, та випадіння слізної залози третьої повіки 9 тварин 3,26%. Першопричиною виникнення завороту повік у собак було захворювання на фолікулярний кон'юнктивіт, та порідна схильність. У котів завороту повік передували ерозії рогівки та захворювання на корнеальний секвестр.

Таблиця.

Структура захворювань очей у дрібних тварин

№ п/п	Назва захворювання	Кількість хворих гол.	
		всього	%
1.	За захворювання повік		
	тріхіазіс	2	0,72
	дістіхіаз	4	1,45
	заворот повік	20	7,26
	виворіт нижньої повіки	1	0,36
	новоутворення на повіках	3	1,08
	випадіння (аденома) слізної залози третьої повіки	9	3,26
	рани повік	1	0,36
	блефарити	8	2,90
	мейбоміт	1	0,36
	Виявлено хворих:	49	17,75
2.	За захворювання кон'юнктиви		
	рани кон'юнктиви	1	0,36
	катаральний кон'юнктивіт	32	11,63
	фолікулярний кон'юнктивіт	14	5,07
	сімблефарон	2	0,72
	птерігіум	3	1,08
	новоутворення кон'юнктиви	1	0,36
	Виявлено хворих:	53	19,22
3.	За захворювання слізних органів		
	звуження, закупорка слізно-носового каналу	6	2,17
	Виявлено хворих:	6	2,17
4.	За захворювання рогівки та склери		
	ерозія рогівки	8	2,90

	рани рогівки	7	2,54
	виразки рогівки	35	12,71
	кератит поверхневий	14	5,07
	кератит поверхневий судинний	12	4,34
	кератит глибокий	25	9,06
	кератит сухий	3	1,08
	кератит пігментний	6	2,17
	дермоїд рогівки	1	0,36
	корнеальний секвестр	15	5,43
	склерит	2	0,72
	стафілома	1	0,36
	Виявлено хворих:	129	46,74
5.	Захворювання судинного тракту та сітківки		
	ірит	1	0,36
	іридоцикліт	4	1,45
	дистрофія сітківки	1	0,36
	Виявлено хворих:	8	2,90
6.	Захворювання кришталика та патологія внутрішньоочного тиску		
	катаракта	12	4,34
	глаукома	7	2,54
	Виявлено хворих:	19	6,88
7.	Захворювання що уражують всі частини очного яблука		
	травма очного яблука	5	1,81
	травматичне випадіння очного яблука	1	0,36
	паноптальміт	4	1,45
	Виявлено хворих:	10	3,62
8.	Інші захворювання		
	атрофія очного яблука	1	0,36
	косоокість	1	0,36
	Виявлено хворих:	2	0,72
	Всього:	276	100

Захворювання слізних органів складають, згідно наших досліджень, 2,17%. Серед даної групи захворювань нами в основному реєструвалися такі як звуження та закупорка слізної-носового каналу та слізних точок. Причинами виникнення звуження та закупорки слізної-носового каналу є перехід запалення з навколо лежачих тканин, а також вроджена аномалія розвитку слізних органів, що є схильністю деяких порід тварин, наприклад персидські коти та собаки брахіцефали.

Нами зареєстровано, що 2,9% від усіх захворювань очей становлять захворювання судинного тракту та сітківки. Серед цих захворювань частіше всього реєстрували іридоцикліти 4 випадки, що складає 1,45%. Ці захворювання виникали, в більшості випадків як ускладнення після кон'юнктивітів, кератитів та травми очного яблука.

Захворювання кришталика представлені в основному такою патологією як катаракта 12 тварин 4,34%. Причинами виникнення катаракти були травми, інтоксикація з боку шлунково-кишкового тракту (при наявності інвазії), перевищення дози лікарських препаратів, сахарний діабет, старість та інфекційні захворювання.

Глаукома нами реєструвалася у 7 тварин, що становить 2,54%, від загальної кількості уражень очей.

Серед інших захворювань досить часто зустрічалися такі як травма очного яблука 5 випадків 1,81%, панофтальміт 4 випадки 1,45% та інші.

Висновки.

1. Захворювання очей у дрібних тварин є широко розповсюдженою патологією в місті Одеса.

2. Серед захворювань очей найчастіше реєструються захворювання фіброзної оболонки очного яблука (рогівка і склера) 46,74%, кон'юнктиви – 19,22%, та повік 17,75%.

3. Основними причинами виникнення захворювань очей є механічні ушкодження, аномалії розвитку анатомічних структур ока, інфекційні та незаразні захворювання.

Список літератури.

1. Бродовський О.С. Кон'юнктивіти у собак (поширення, патогенетичні механізми, тканинні зміни, раціональні методи лікування): Автореф. дис... канд. вет. наук. – Біла Церква, 1999. – 16 с.

2. Ветеринарно-медична офтальмологія // Борисевич В.Б., Борисевич Б.В., Петренко О.Ф. та ін.; За ред. В.Б. Борисевича. – К.: Арістей, 2006. – 212 с.

3. Морозов М.Г. Захворювання очей у дрібних тварин (розповсюдження та етіологія) // Аграрний вісник причорномор'я. Ветеринарні науки: Вип. 25. – Одеса, 2004. – С. 93-97.
4. Шилкин А.Г. Гнойные язвы роговицы у собак и кошек // Ветеринария. – 2004. - №5. – С. 37 – 40.
5. Шилкин А.Г., Копенкин Е.П., Черноусова И.В. и др. Сравнительная оценка терапевтического действия новых офтальмологических антибактериальных препаратов в лечении воспалительных заболеваний конъюнктивы и роговицы у домашних животных // Материалы восьмого международного конгресса по проблемам вет. медицины мелких домашних животных. – М.: ЗАО «Издательский Дом». - 2000. – С. 133-137.

***Распространение и структура заболеваний глаз у мелких животных города Одесса.
Морозов Н.Г.***

В статье обобщено материал относительно распространения и структуры болезней глаз, у мелких животных города Одесса, и изучено причины их возникновения.

Ключевые слова: болезни глаз, роговица, конъюнктивит, блефариты, животные, паноптальмит, катаракта, глаукома.

Spread and structure of eye diseases in small animals of the city Odessa.

Morozov N.G.

The article summarizes the data on the distribution and structure of eye diseases in small animals of Odessa, and their causes have been studied.

Key words: diseases of the eye, the cornea, conjunctiva, blepharitis, animals, Panophthalmitis, cataract, glaucoma.